

ÅRSBERETNING 2023

Innledning

Sykehuset Telemark HF ble stiftet 13. desember 2001 og er et allsidig akutt sykehus som yter spesialisthelsetjenester innen somatikk, psykiatri og tverrfaglig spesialisert behandling. Sykehuset betjener et befolkningsgrunnlag på om lag 174.000, tilhører sykehusområdet Vestfold – Telemark og drives med lokaliteter i 8 kommuner; Skien, Porsgrunn, Bamble, Midt-Telemark, Tinn, Notodden, Kragerø og Seljord. Virksomheten har hatt gjennomsnittlig 4.100 ansatte og 3.274 årsverk, et bruttobudsjett på om lag 5 milliarder kroner og et behandlingsvolum på 320.000 pasientbesøk.

Sykehusets verdigrunnlag er forankret i Helse Sør-Øst RHF sin visjon om gode og likeverdige helsetjenester til alle som trenger det, når de trenger det, uavhengig av alder, bosted, etnisk bakgrunn, kjønn og økonomi. Sykehusets visjon er å skape pasientens helsetjeneste ved å gi pasientene makt gjennom likeverdig kommunikasjon og deltagelse i egen helsetjeneste.

Styret vurderer at “sørge for”-ansvaret som Helse Sør-Øst har pålagt sykehuset er oppfylt for 2023. Året som helhet har i stor grad blitt preget av utfordrende driftsforhold knyttet til høyt pasientvolum og rekrutteringsvansker. Måloppnåelsen på kvalitetsindikatorer er tilfredsstillende, men sykehuset står overfor omstillingsbehov for å sikre bærekraftig drift over tid.

Virksomheten – viktige hendelser og måloppnåelser

Hovedoppgavene pasientbehandling, utdanning av helsepersonell, forskning og opplæring av pasienter samt pårørende har vært ivaretatt i tråd med de føringer eier har gitt i oppdragsdokument og foretaksmøteprotokoller. Samtidig er måloppnåelsen innen enkelte områder ikke god nok, ventetidene har økt og foretaket har levert svake økonomiske resultater i 2023. Arbeidet med forbedring og læring må fortsatt prioriteres høyt. Det er et potensial for økt kvalitet og høyere behandlingsvolum i tjenesten.

Det økonomiske resultatet var et underskudd på 89 millioner kroner og det er foretatt investeringer for 87 millioner kroner. Hovedrapporteringen for pasientrettet virksomhet skjer i Årlig melding.

Det har gjennom de siste årene vært et betydelig fokus på forbedringsarbeid med sikte på å bedre bærekraften og sikre fremtidig handlingsrom for investeringer. Driftsutfordringer og økt etterspørsel etter helsetjenester utfordrer resultatoppnåelsen og krever økt innsats fremover. Styret er opptatt av at Sykehuset Telemark må fortsette å tilpasse og forbedre virksomheten, slik at de samlede ressursene benyttes på riktigst mulig måte, til det beste for pasientene. For å sikre kraft og framdrift i omstillings- og forbedringsarbeidet har sykehuset i år etablert Utviklingsprogrammet 2024-2025 som i tråd med sykehusets strategi utgjør rammene for faglig, kvalitetsmessig og økonomisk utvikling av sykehuset. Utviklingsprogrammet omfatter god ressursstyring, økt oppgavedeling, bedre pasientflyt og redusert overbehandling og uønsket variasjon, i tillegg til fortsatt arbeid med reduksjon av variabel lønn og innleie, strukturelle og organisatoriske grep, samt kostnadsreduksjoner og produktivitetsforbedring.

Sykehuset Telemark overtok fra 1. april 2023 driften av de private ambulansestasjonene i Telemark. Virksomhetsoverdragelsen omfattet 7 stasjoner med om lag 75 ansatte.

Sykehuset Telemark har hatt et fagrettet samarbeidsprosjekt med Sykehuset i Vestfold for fagområdet fysisk medisin og rehabilitering. Samarbeidsprosjektet har utredet muligheter for mer samarbeid, og belyst behovet for omlegginger for å tilpasse driften til faglige krav og føringer, nå og i fremtiden. Med virkning fra januar 2024 er fysisk medisinsk poliklinikk overført til og organisert sammen med tilsvarende poliklinikk ved Kysthospitalet i Stavern (SiV). Samtidig er døgnbasert konservativ behandling av sykkelig overvekt avviklet. Øvrig aktivitet på Nordagutu er flyttet til Notodden og Skien. Som en konsekvens av dette avvikles driften ved Nordagutu i sin helhet i begynnelsen av 2024 og lokalene skal avhendes

Klinikk for psykisk helsevern og rusbehandling (KPR) sine DPS har hatt en poliklinikkstruktur med mange små enheter; Kragerø, Stathelle, Porsgrunn, Skien, Notodden og Seljord. På hver av lokasjonene i nedre Telemark var det allmennpoliklinikk, psyko-poliklinikk og TSB poliklinikk. Det har over tid vært vanskelig å planlegge forsvarlig drift ved ferie, sykefravær og ved spesialist-permisjoner. På denne bakgrunn har klinikken gjennomført strukturelle endringer i poliklinikkene, og samlet aktiviteten på færre lokasjoner med flere ansatte og mer robuste fagmiljøer. Styret er tilfreds med prosessen og har forventninger til at samlokaliseringen vil gi effekt med tanke på å rekruttere spesialister, samt bidra til økt produktivitet og effektivitet.

I arbeidet med å utvikle gode helsetjenester for pasientene i Telemark vil god dialog og samarbeid med brukerne stå sentralt. I denne sammenheng er brukerutvalget et viktig organ for Sykehuset Telemark og det gode samarbeidet med ledelsen ved sykehuset er i år videreført og videreutviklet. Ungdomsrådet har arbeidet for å utvikle rådet som en verdiskapende møteplass for sykehusledelsen og de unge brukerne av sykehusets tjenester.

Pasientbehandling

Aktivitet

Det er totalt registrert 320.400 pasientkontakter til behandling, herav 28.400 innleggelser, 30.000 dagbehandlinger og 262.000 polikliniske konsultasjoner i 2023. Antall innleggelser, dagbehandlinger og polikliniske behandlinger er 1,3% lavere enn fjoråret.

Antall døgnopphold innen psykiatrien viser en nedgang på 1,0%. Her er det store forskjeller mellom fagområdene. Voksenpsykiatrien har økt med 3,9%, mens tverrfaglig spesialisert behandling av ruslidelser (TSB) har redusert antall døgnopphold med 6,2%. Barne- og ungdomspsykiatrisk sengepost har størst nedgang med på 38%, men her var antall døgnopphold historisk høyt i 2022.

Styret er bekymret for at den samlede polikliniske aktiviteten innen psykiatri er 3% lavere enn året før. Barne- og ungdomspsykiatrien falt med 10%, mens aktivitetsvolumet innen voksenpsykiatrien er uendret. TSB hadde en vekst på 15%, som skyldes både god rekruttering og økt produktivitet. Det arbeides målrettet med tiltak som styret løpende blir holdt informert om effekten av.

Tilgjengelighet

Gjennomsnittlig ventetid har økt med 9 dager til 75 dager innen somatikk. Innen voksenpsykiatri (VOP) har ventetiden økt med 29 dager til 65 dager og med 6 dager til 43 dager innen barne- og ungdomspsykiatri (BUP). Ventetidene innen TSB er redusert med 2 dager til 24 dager og fortsatt innenfor den regionale

målsettingen. Kapasitetsutfordringer påvirker ventelistene for flere fagområder, og kombinasjonen av færre polikliniske konsultasjoner og mange henvisninger inn gir økning i pasienter på venteliste. Ved utgangen av året er 16% av pasientavtalene passert planlagt tid (målsetting < %). Styret har fulgt utviklingen løpende og ved flere anledninger fått presentert tiltak som er iverksatt i arbeidet med å snu utviklingen. Økning i fristbrudd og ventetider er krevende og et svært viktig oppfølgingsområdet i 2024.

Andelen telefon- og videokonsultasjoner har ligget stabilt rundt 12% gjennom hele 2023, med en liten topp på sommeren. Det er høyest andel innen BUP og TSB. Styret forventer andelen vil øke i 2024.

Pasientforløp

Samlede resultater (alle pakkeforløp) viser at 73% av pasientene i pakkeforløp behandles innen standard forløpstid. Dette er over målsetningen på 70%, men noe lavere enn i 2022. Det registreres fremdeles variasjoner innen de ulike fagområdene og det er derfor fremdeles viktig å forbedre resultatene innen noen fag.

Styret er ikke tilfreds med at ingen av tjenesteområdene oppfyller kravet om at andel pasienter i pasientforløp innen psykisk helsevern og rusbehandling som sammen med behandler har utført en behandlingsplan, skal være minst 80%.

Infeksjoner

Sykehusinfeksjoner, målt ved prevalens, skal i henhold til føringer fra Helse Sør-Øst være under 3%. I 2023 viser resultatene av prevalensmålingene 2,1%, 3,8%, 1,4% og 4,1%. Styret er tilfreds med at dette er en nedgang fra 2022. Det vil fortsatt være et høyt fokus på infeksjonsområdet, ikke minst på å holde postoperative sårinfeksjoner på et lavt nivå.

Revisjoner og tilsyn

Antallet tilsyn er økende. For 2023 trekkes spesielt frem Arkivverkets tilsyn med sykehusets arkivorganisering og elektroniske arkivdanning. Det ble gitt flere pålegg som er under oppfølging.

Statens helsetilsyn har gjennomført tilsyn ved Fertilitetsklinikken, Beinbanken, Blodbanken Skien og Blodbanken Notodden. Tema var Håndtering av blod, blodkomponenter, celler og vev – egenkontroll og rapportskjema. Det ble ikke gitt avvik eller merknader. Blodbankene har i tillegg hatt tilsyn fra Statens legemiddelverk. Det ble gitt flere pålegg som alle er rettet opp.

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark har gjennomført stikkprøvetilsyn ved FOVA Notodden med tema forsvarlig pasientbehandling for akuttinnlagte pasienter. Tilsynet konkluderte med manglende oppfølging av krav til forsvarlig pasientbehandling. Oppfølgingen av tilsynet pågår.

Arbeidstilsynet har i 2023 gjennomført tilsyn ved medisinsk klinikk knyttet til systematisk arbeid med muskel- og skjelettplager og psykiske plager, der det fortsatt gjenstår arbeid med lukking av et avvik vedrørende verneområder. Arbeidstilsynet har i tillegg gjennomført dokumenttilsyn med forsvarlighetsvurdering av arbeidstidsordning i ambulansetjenesten.

Styret får løpende informasjon om revisjoner, resultater av disse og er fornøyd med hvordan oppfølgingen skjer.

Sykehuset valgte i 2023 å gå bort fra frivillig ISO 14001 sertifisering av vårt miljøsystem, og miljøledelse følges fra i år opp gjennom det årlige internrevisjonsprogrammet.

Forskning

Styret er opptatt av forskningsvirksomheten som blant annet er viktig for omdømme til sykehuset og er styrket med flere ressurser for å bidra til økt forskningsproduksjon de neste årene. Sykehuset vil bli kreditert for 57 vitenskapelige artikler, 3 avsluttede doktorgrader, 13 kliniske behandlingsstudier og flere doktorgrader under forløp. Andelen av publikasjoner i nivå 2 tidsskrift har økt til 36%, høyere enn ved andre helseforetak i Helse Sør-Øst, og viser at forskningen holder en høy vitenskapelig kvalitet. Sykehuset har fått tildelt 20 millioner kroner fra KLINBEFORSK for å være nasjonal utprøver og drive et forskningsprosjekt om palliativ stråleterapi, PALLSOFT. Dette er den største bevilgningen som er gitt til ett forskningsprosjekt ved sykehuset noen gang.

Samhandling med kommunene

Organisering av samhandlingsressurs er utvidet, slik at også nedre del av Telemark har samhandlingskoordinator som er delfinansiert av STHF. Det ble i 2023 presentert ny veileder for samarbeidsavtaler mellom sykehus og kommuner. Med bakgrunn i denne veilederen, ble det besluttet at alle samarbeidsavtaler skulle revideres. Dette er et omfattende og krevende arbeid som ble påbegynt i 2023 og skal ferdigstilles i 2024.

Overligger situasjonen ved STHF utfordrer deler av driften ved sykehuset. Det er gjennomført flere tiltak i samarbeid med kommuner med flest overliggerdøgn for å bedre situasjonen, og det er etablert egen fast møteplass mellom klinikkledelsen i medisin og kirurgi for tett dialog om situasjonen. Økt kapasitet på institusjonsplasser i kommunene har hatt en effekt de siste ukene i 2023.

Styret er opptatt av at helseforetaket har en god og formålstjenlig dialog med kommunene. Foretaket arbeider aktivt med å styrke og utvikle samarbeidet.

Utbygging somatikk Skien

Prosjektet Utbygging somatikk Skien ferdigstilte forprosjektrapporten med investeringskalkyler som viste en betydelig økning sammenlignet med kalkylene fra konseptfasen og med beskjedne muligheter for kutt. Det jobbes videre med ytterligere dokumentasjon, benchmarking mot sammenlignbare prosjekter, trinnvis utbygging samt økonomiske analyser, som grunnlag for søknad om tilleggsbevilgning. Prosjektet kan ikke innfri hele konseptets funksjonsinnhold innenfor vedtatt økonomisk styringsramme.

Forprosjektperioden vil forlenges med formål å realisere trinnvis gjennomføring og optimalisere de ulike delprosjektene i samarbeid med entreprenør. I desember 2023 ble det påbegynt arbeid for optimalisering av Akuttsenter og energisentral. Optimaliseringsfase for Kreftsenter planlegges startet medio 2024, mens oppstart av Sengebygget er foreløpig skjøvet til 2026, i henhold til Helse Sør-Øst økonomiske langtidsplan.

Bemanning

Arbeidsmiljøet betegnes som godt, tross er krevende år med driftsutfordringer, økt sykefravær og stor arbeidsbelastning for enkelte ansattgrupper. Styret anerkjenner den betydelige innsatsen som ansatte har bidratt med for at foretaket skal kunne levere helsetjenester i en krevende periode.

Varslingsutvalget ved Sykehuset Telemark har behandlet 1 sak i 2023. Arbeidet i varslingsutvalget er redegjort for i en egen rapport, som forelegges styret årlig.

Kompetanseutvikling

Et av suksesskriteriene i strategiperioden 2023-2025 er «Beholde, utvikle og rekruttere kompetanse». Dette arbeidet er påbegynt i 2023 med tiltak som traineeprogram for sykepleiere, onboardingprogram for nye ledere og forbedret undervisningsopplegg i felles kompetansemål for leger i spesialisering. Det jobbes videre med å hente ut det potensialet Kompetanseportalen gir for både nødvendig opplæring og videre strategisk kompetanseutvikling. Styret vil sette særskilt fokus på dette innsatsområdet i 2024

Medarbeiderundersøkelse

Medarbeiderundersøkelsen ForBedring ble gjennomført i mars. Det var 83% av de ansatte ved STHF som deltok i undersøkelsen. Det er en liten økning siden 2022. Målsetningen med undersøkelsen er lokalt forbedringsarbeid. Undersøkelsen følges opp i egne møter mellom leder og medarbeidere. I tilbakemeldingsmøtene skal leder sammen med medarbeiderne finne frem til gode og realistiske forbedrings- og bevaringstiltak. Disse skal registreres i HMS-handlingsplan og evalueres fortløpende gjennom hele året.

Bemanning

Sykehuset Telemark hadde et forbruk av brutto månedsverk på 3.274. Dette er en økning på 116 årsverk eller 3,7% fra i fjor. Styret følger utviklingen tett. Dette er også et eget oppfølgingsområde i foretakets utviklingsplan.

I den overordnede HMS - handlingsplanen er det satt som mål at gjennomsnittlig avgangsalder skal være minimum 64 år i 2023. Gjennomsnittsalder nye AFP registrert i 2023 er 63,8 år.

Sykefravær

Sykefraværet for 2023 samlet var 8,2%, mot 8,6% i 2022. Korttidssykefravær var 2,5% og langtidsfraværet var 5,8%.

Vold og trusler

Det er fokus på å melde og følge opp uønskede hendelser og skader på ansatte. Antall vold og trusselhendelser rapporteres og følges opp pr. tertial og det har vært noe økning i meldte hendelser fra 2022 til 2023 innen både psykiatri og somatikk. Innen psykiatrisk klinikk ble det totalt meldt 100 vold- og trusselhendelser i 2023 mot 80 i 2022 og innen somatikken ble det i 2023 meldt totalt 40 vold- og trusselhendelser mot 36 i 2022. Det er iverksatt nivåbasert opplæring innen vold- og trusselhåndtering basert på vurdering av risiko i den enkelte enhet.

Lønn og lønnsoppgjør

Det samlede lønnsoppgjøret, ble gjennomført med økonomisk ramme på 5,2%. Resultatet var på linje med andre helseforetak, og med tilsvarende ramme som kommunisert av frontfagets parter.

Samfunnsansvar

Klima og miljø

Sykehuset Telemark retter fokus mot miljø og bærekraft for å støtte nasjonale klimamål og fremme en mer bærekraftig utvikling. Miljøarbeidet er i samsvar med «Spesialisthelsetjenestens rammeverk for samfunnsansvar», med fastsatte klima- og miljømål for spesialisthelsetjenesten frem til 2030.

For 2023 har sykehuset satt konkrete miljømål i tråd med felles mål for spesialisthelsetjenesten:

- Redusere helsetjenesteassosierte infeksjoner med fokus på bredspektrert antibiotika-bruk.
- Øke andelen produkter uten helse- og miljøskadelige stoffer til 75%, blant annet gjennom reduksjon av anestesigassen Desfluran.
- Redusere energiforbruket med 20%, med tiltak som utskifting av lysstoffrør til LED-armaturer.
- Oppnå minimum 20% polikliniske konsultasjoner over video og telefon.
- Redusere matavfall med 30% gjennom igangsatte initiativer.
- Jobbe mot fossilfri virksomhet innen 2030 og redusert reisevirksomhet for medarbeidere, blant annet gjennom el-biltilrettelegging.
- Fremme miljøbevissthet blant medarbeidere i alle enheter, med fokus på forbedret informasjonsaktivitet.
- Lokale miljømål inkluderer reduksjon av unødig forbruk av ressurser, deltakelse i regionalt klima- og energinettverk, og samarbeid om miljømål.

Disse målene er integrert i den årlig rullerende "Overordnet HMS mål og handlingsplan", og nøkkeltall rapporteres årlig for å følge opp utviklingen i CO₂-utslipp. Målet er en 40% reduksjon i det totale CO₂-utslippet fra 2019 til 2030. Sykehuset opplever generelt god oppslutning blant ledere og ansatte om å bidra til miljøarbeidet.

Forebygging av økonomisk kriminalitet

Foretaket er oppmerksom på utfordringene knyttet til forebygging av økonomisk kriminalitet. Vi jobber kontinuerlig med å forbedre våre rutiner for internkontroll for å oppdage og håndtere mulige økonomiske uregelmessigheter. Fokus er også rettet mot opplæring og etablering av effektive oppfølgingsrutiner.

Medarbeidere og mangfold

Helseforetakets styre besto av 7 kvinner og 4 menn.

Ledergruppen i Sykehuset Telemark besto av 13 personer, med henholdsvis 6 kvinner og 7 menn ved utgangen av året.

Av totalt 149 ledere ved sykehuset, er det 105 kvinner og 44 menn, som utgjør andel med henholdsvis 70% kvinner og 30% menn.

Når det gjelder alle ansatte ved sykehuset, utgjør kvinneandelen 75%. Styret er opptatt av at det er et mål å skape bedre kjønnsbalanse ved rekruttering av nye medarbeidere.

Sykehuset Telemark skal gjennom utøvelse av foretakets arbeidsgiverpolitikk bidra aktivt til likestilling mellom kjønnene, herunder hindre enhver form for diskriminering, uavhengig av hvordan den måtte komme til uttrykk. Foretaket har retningslinjer og prosedyrer som skal sikre og ivareta arbeidstakernes rettigheter og sosiale forhold i henhold til gjeldende forskrifter, lov- og avtaleverk.

Foretaket har ikke identifisert forhold som gir risiko for diskriminering eller utgjør hindre for likestilling. Sykehuset Telemark ønsker og arbeider aktivt for å tilrettelegge for mangfold blant de ansatte. Livsfasepolitikk og bevissthet rundt rekruttering av ansatte med minoritetsbakgrunn, ansatte med redusert funksjon og ansatte med hull i cv er prioriterte områder.

Sykehuset Telemark er opptatt av likelønnspektivet. Ved fastsettelse av lønn ved nyansettelse følges i stor grad nivåer i angjeldende tariffavtaler. I tillegg vektlegges også rekrutteringssituasjon, der dette er nødvendig for å ansette etterspurt kompetanse.

Av 3.182 ansatte var 78,2% kvinner og 21,8% menn. Snittlønn for kvinner var 84% av snittlønn for menn, med hhv 657.632 kroner og 781.250 kroner. I lønnsgrunnlaget inngår alle faste lønnslementer som årslønn, turnustillegg, beredskapstillegg, kompetansetillegg og funksjonstillegg knyttet til særskilt tildelt ansvar og /eller oppgave. For leger inngår kompensasjon for utvidet arbeidstid og vakttillegg.

Forskjell i snittlønn på foretaksnivå skyldes i noen grad strukturell ulikhet mht. kjønnsfordeling i ulike stillingstyper. Sykehuset vil fortsette fokus på likelønn og vil bestrebe seg på utjevne lønnsforskjeller mellom kjønnene.

Snittlønn pr kjønn

Stillingskategori	2023		Kvinner lønn i % av menns lønn
	Gjennomsnittslønn		
	Kvinner	Menn	
Toppleder	1 425 919	1 585 444	90 %
Mellomleder	999 986	1 044 833	96 %
Andre ledere	812 544	861 714	94 %
Merkantile stillinger	559 763	733 408	76 %
Ambulansepersonell	568 211	595 411	95 %
Diagnostisk personell	590 717	586 192	101 %
Drifts/teknisk personell	521 073	564 217	92 %
Helsefagarbeider/hjelpepleier	545 969	560 357	97 %
Leger	1 051 131	1 152 383	91 %
Pasientrettede stillinger	570 027	577 149	99 %
Psykologer/Psykologspesialister	738 473	762 122	97 %
Sykepleier	636 974	649 126	98 %
Totalt	657 632	781 250	84 %

Andel deltid pr kjønn

Andel deltidsstillinger utgjør 32,4% for Sykehuset Telemark totalt. Andel deltidsstillinger blant kvinner er 37% og 16 % blant menn.

Andel nyansatte pr kjønn

Kjønnsfordeling for nyansatte i faste stilling følger kjønnsfordeling blant alle ansatte. Kvinner utgjorde 74,1% av de nyansatte i 2023, menn utgjorde 25,9%.

Midlertidig ansatte og kjønn

For midlertidig ansatte er det registrert høyere andel midlertidighet blant menn enn blant kvinner. Per desember 2023 er andel midlertidig stilling blant kvinner 21,1%, mens det blant menn er 30,7%.

Uønsket deltid

I 2023 er det 35 ansatte som har registrert uønsket deltid og som ikke har fått tilbud om utvidet/100% stilling, hvorav 30 kvinner (85,7%) og 5 menn (14,3%).

Foreldrepermisjon

Totalt 223 ansatte avvirket hele eller del av foreldrepermisjon i 2023, hvorav 180 kvinner og 43 menn. Gjennomsnittlig antall uker i foreldrepermisjon var 21 uker for kvinner og 16 uker for menn.

Menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold – åpenhetsloven - likestilling og diskriminering

Sykehuset Telemark er omfattet av åpenhetsloven og har for 2023 publisert vår redegjørelse for aktsomhetsvurdering på sykehusets internettside. Formålet med aktsomhetsvurderinger er å få oversikt over og vurdere risiko for om det skjer brudd på menneskerettighetene og anstendige arbeidsforhold, både internt i virksomheten og hos leverandørkjeder og forretningsforbindelser.

Sykehuset har utført aktsomhetsvurderingen ved å benytte OECDs ansvarlighetskompass, som omfatter områdene menneskerettigheter, anstendige arbeidsforhold, klima og miljø, medarbeidere og mangfold og forebygging av økonomisk kriminalitet. Gjennom ansvarlighetskompasset er sykehusets risikoområder kartlagt og aktuelle tiltak for oppfølging beskrevet.

Sykehuset Telemarks verdigrunnlag legger opp til at alle pasienter skal behandles på en likeverdig måte uavhengig av alder, kjønn, bosted, etnisk bakgrunn, kulturell eller religiøs tilknytning.

Sykehuset Telemark tilstreber å ha en inkluderende arbeidsgiverpolitikk. Foretaket har medarbeidere fra mange nasjoner som gir stort kulturelt mangfold. Sykehuset Telemark anerkjenner internasjonale og nasjonale arbeidstakerrettigheter. De ansatte har rett til å være medlem av arbeidstakerorganisasjoner. Sykehuset har lokal tariffavtale med 13 forbund. Sykehuset etterlever GDPR-regelverket knyttet til håndtering av ansattopplysninger. Sykehuset har frikjøpt 5,9 årsverk i verv som tillitsvalgte. Årsverkene er fordelt på 8 personer.

Samfunnsansvar og åpenhet

Sykehuset Telemark forplikter seg til å utøve sin virksomhet på en etisk, bærekraftig og ansvarlig måte. Sykehuset er bevisst sitt samfunnsansvar for å gi Telemarks befolkning likeverdige og gode helsetjenester, og jobber hele tiden aktivt for å forbedre det medisinske tilbudet til befolkningen.

Sykehuset har implementert etiske retningslinjer etter regional modell, som skal være styrende for driften og for ansattes atferd. Alle ansatte gjennomfører e-læringskurs for å trene sin etiske vurderingsevne. Sykehuset legger stor vekt på informasjonssikkerhet og sikring av pasientinformasjon. Derfor er det også på disse områdene utarbeidet eget informasjonsmateriell med tilhørende opplæring.

Risikovurderinger inngår som obligatorisk i alle beslutningsprosesser av betydning, med vurdering av beslutningens konsekvenser både etisk og samfunnsmessig.

Styreforsikring

Helse Sør-Øst RHF har tegnet en masteravtale på styreansvarsforsikring i Arch Insurance/Riskpoint AS som gjelder alle foretak under Helse Sør-Øst RHF, inklusiv Sykehuset Telemark HF. Forsikringssummen er NOK 25 000 000. Det er ikke egenandel på forsikringen. Forsikringen gjelder for ethvert nåværende, tidligere og fremtidig styremedlem eller ledende ansatt inkl. daglig leder. Forsikringen omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar for ren formueskade som sikrede kan pådra seg i egenskap av sin styrefunksjon.

Årsregnskapet

Årsregnskapet

I henhold til regnskapsloven § 3-3, bekrefter styret og administrerende direktør at regnskapet er utarbeidet i samsvar med forutsetningen om fortsatt drift og det vurderes at regnskapet gir et rettviseende bilde av Sykehuset Telemark HF's drift og finansielle stilling pr. 31.12.2023.

Styringsmål og resultat

Sykehuset styringsmål for 2023 var et overskudd på 20 millioner kroner. Årsresultatet for 2023 ble et underskudd på 89 million kroner.

Inntekter

Driftsinntektene utgjorde totalt 4.904 millioner kroner. Basisrammen utgjorde 3.204 millioner kroner, aktivitetsbaserte inntekter (ISF- og polikliniske inntekter) utgjorde 1.479 millioner kroner og øvrige driftsinntekter utgjorde 221 millioner kroner. Finansinntektene utgjorde 47 millioner kroner.

Kostnader

Driftskostnadene utgjorde 5.018 millioner kroner. Lønns- og personalkostnadene var 60% av totale driftskostnader og utgjorde 3.032 millioner kroner. Øvrige driftskostnader utgjorde 1.986 millioner kroner, herav av- og nedskrivninger 107 millioner kroner. Finanskostnadene utgjorde 21 millioner kroner.

Balanse og likviditet

Balansesummen pr. 31.12.2023 er på 4.008 millioner kroner, mens den var på 3.723 millioner kroner pr. 31.12.2022.

I løpet av 2023 ble det foretatt investeringer i varige driftsmidler for 111 millioner kroner. Ved utgangen av 2023 har bygg- og anleggsmidlene en bokført verdi av 890 millioner kroner. Medisinskteknisk utstyr, transportmidler, inventar og øvrig utstyr har en bokført verdi av 337 millioner kroner. Anlegg under utførelse utgjør 92 millioner kroner.

Kortsiktig gjeld pr. 31.12.2023 er 1.481 millioner kroner og overstiger omløpsmidlene, som er på 250 millioner kroner.

Sykehuset Telemark HF har pr. 31.12.2023 en samlet brutto pensjonsforpliktelse på 10.150 millioner kroner mot 9.304 millioner kroner pr. 31.12.2022, mens netto pensjonsforpliktelse er på 1.439 millioner kroner mot 976 millioner kroner per 31.12.2022. Pensjonsforpliktelsene vil påvirke sykehusets framtidige likviditet i form av innbetalinger til pensjonsordninger. Pr. 31.12.2023 utgjør ikke resultatført estimat- og planendringer -2.668 millioner kroner mot -1.836 millioner kroner pr. 31.12.2022. Framtidige resultatføringer vil redusere egenkapitalen tilsvarende.

Kontantstrømoppstilling

Beholdning av bankinnskudd og kontanter pr. 31.12.2023 er på 116 millioner kroner, opp fra 103 millioner kroner pr. 31.12.2022. Beholdningen består hovedsakelig av innestående på skattetrekkskonto og andre bankkontoer som ikke inngår i konsernkontoordningen.

Gjeld på konsernbankkontoene var på 606 millioner kroner pr. 31.12.2023, mot 350 millioner kroner per 31.12.2022. Foretaket har en driftskredittlimit pr. 31.12.2023 på 821 millioner kroner.

Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter i 2023 var på 118 millioner kroner, mens investeringene er på 125 millioner kroner, herav 110 millioner kroner driftsmidler og 15 millioner kroner egenkapitalinnskudd til KLP. Differansen på 7 millioner kroner er dekket ved opptak av langsiktig lån og tilskudd til investeringer.

Det er i hovedsak avskrivninger økt trekk på driftskredittkontoen som utgjør forskjellen mellom netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter på 118 millioner kroner og årsresultatet på -89 million kroner.

Investeringene i driftsmidler er på 111 millioner kroner, herav 20 millioner kroner som gjelder prosjektet Utbygging somatikk Skien. Utbyggingsprosjektet vil gi økt kapasitet på sikt og er regionalt finansiert med lån samt trekk på helseforetakets fordring mot RHF. Det øvrige gjelder ordinære investeringer, gjennomført for å opprettholde dagens kapasitet og finansiert i hovedsak av kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter.

Investeringer for 4 millioner kroner er finansiert ved inngåelse av finansiell leiekontrakt. Avdrag på finansielle leiekontrakter utgjør 12 millioner kroner.

Det er ikke gjennomført større finansielle transaksjoner annet enn opptak av lån (finansiell leasing og lån til utbyggingsprosjektet) og innbetaling av egenkapitalinnskudd til KLP.

Disponering

Årets underskudd på 89 million kroner overføres fra "Annen egenkapital". Sum egenkapital utgjør etter dette 2.337 millioner kroner.

Markedsrisiko

Sykehuset Telemark HF er lite eksponert for endringer i valutakurser. Foretaket er eksponert mot endringer i rentenivået, da foretakets gjeld har flytende rente.

Kredittrisiko

Risiko for at motparter ikke har økonomisk evne til å oppfylle sine forpliktelser anses lav, da det historisk sett har vært lite tap på fordringer.

Likviditetsrisiko

Sykehuset Telemark HF vurderer likviditeten som mindre tilfredsstillende enn tidligere år, grunnet svakere driftsresultat. For å redusere likviditetsrisikoen er det besluttet å innføre tettere oppfølging av likviditetssvingninger slik at en ved behov kan vurdere å utsette leveringstidspunkt for store kjøp, eller å søke Helse Sør-Øst RHF om en midlertidig utvidelse av driftskredittrammen. Forfallstidspunkter for kundefordringer opprettholdes.

Avleggelse av regnskapet – fortsatt drift

Styret bekrefter at regnskapet for 2023 er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Det vil imidlertid ta tid før foretakets drift normaliseres og foretaket har igangsatt omstillingsaktiviteter for å bedre effektiviteten.

Fra årsskiftet og fram til regnskapet avlegges er det ikke inntruffet andre forhold av vesentlig betydning som det ikke er tatt hensyn til i regnskapet.

Helseforetaksloven § 5 fastslår at konkurs og gjeldsforhandling etter konkursloven ikke kan åpnes i helseforetak.

FREMTIDSUTSIKTER OG UTFORDRINGER TAKK FOR INNSATS OG SAMARBEID

Sykehuset Telemark tilbyr et godt helsetilbud til lokalbefolkningen i eget opptaksområde og fagmiljøene har god kompetanse til å utføre ”sørge for” oppgaver og regionale funksjoner for Helse Sør-Øst. Styret er opptatt av å forbedre utvikling på kvalitets- og aktivitetsmålene i sykehuset.

Hovedutfordringen for sykehuset er fremdeles å balansere helsetjenestenes tilgjengelighet, kvalitet, innhold og kostnadseffektivitet. Styrets vurdering er at arbeidet med å forbedre kvalitet, tilgjengelighet og kostnadseffektivitet må fortsette i nært samarbeid med ansatte, ledelse og brukere.

Fritt behandlingsvalg er avviklet i løpet av 2023 og sykehuset har hatt fokus på å tilpasse tjenestetilbudet for å sikre god og forsvarlig behandling med fokus på helhetlige pasientforløp, høy utredningskompetanse og godt samarbeid med kommunene.

Ansatte i helsesektoren er en knapphetsfaktor i årene fremover. Det er derfor viktig for Sykehuset Telemark å fremstå som en attraktiv kunnskapsbedrift, med systematisk fokus på kompetanseutvikling og effektive måter å jobbe på.

Utbygging somatikk Skien er et av helseforetakets viktigste prosjekter de neste årene. Informasjon og kommunikasjon til tillitsvalgte, ansatte og media blir en viktig del av prosjektarbeidet fremover.

Styret legger til grunn at psykiatri og TSB vil prioriteres høyt fremover og at aktivitetsveksten skal være godt tilpasset innbyggernes behov for spesialisthelsetjenester. I 2023 er det startet planlegging av utvidelse av sikkerhetsposten med 7 nye plasser og investeringen forventes gjennomført i 2024.

Sykehuset vil ha et betydelig fokus på omstilling og endring fremover, for å skape langsiktig bærekraft og legge til rette for å gjennomføre langsiktige investeringsplaner. For å oppnå bedre effektivitet, er det viktig å redusere forbruk av variabel lønn samt innleie av vikarer, jobbe kontinuerlig med forbedringsprosjekter og fjerne uønsket overforbruk av helsetjenester. Svak befolkningsutvikling i Telemark gir lav realøkonomisk økning i bevilgningene og dermed behov for at driften fortsatt forbedres. Styret vurderer dette til å være krevende, men mulig.

Styret vil rette en stor takk til sykehusets ledelse og ansatte for godt arbeid i 2023.

Sykehuset Telemark HF, Skien 20. mars 2024

Elektronisk signatur
Anne Biering Styreleder

Elektronisk signatur
Kine Jordbakke Nestleder

Elektronisk signatur
Frode Myrvold Styremedlem

Elektronisk signatur
Per Christian Voss Styremedlem

Elektronisk signatur
Kahtan Al-azawy Styremedlem

Elektronisk signatur
Trygve Kristoffer Nilssen Styremedlem

Elektronisk signatur
Marjan Farahmand Styremedlem

Elektronisk signatur
Janne Olimstad Guldbjørnsen Styremedlem

Elektronisk signatur
Elise Haugerø Styremedlem

Elektronisk signatur
Arne Runde Styremedlem

Elektronisk signatur
Johanne Haugan Styremedlem

Elektronisk signatur
Tom Helge Rønning Administrerende direktør